Szarvas 1900. junius 3. 22. szám. Tizenegyedik évfolyam,

SZARVAS és VIDÉKE

TARSADALMI ES SZEPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utcza 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő Benczúr Sándor

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utcza 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉR 30 KRAJCÁR.
Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Pünkösd.

(E.) Eljöttél, legragyogóbb örömünnepe annak a hitnek, mely megmenti a világot a haláltól. Leszálasz Szent lélek, a tavasz kéjes bódulatában megifjodott földre és a hétköznapok sivár küzködésében elfásult lelkek megérzik, hogy: TE VAGY! és lenni fogsz mindig, amig tavasz lesz. Széjjel áradsz, szent lélek, a templomokban, az utcákon, az erdőn és mezőn, a pinczelakásokban és a szivekben. Ujjongás fogad mindenütt, mert te hozod az igazi tavaszt, a gyönyörködtetőt, a vigasztalást, a reményt fakasztót. Tied a világ, Szentiélek, de különösen a tied Pünkösd napján, valamint te az egész világgé vagy. Üdv neked, te jó barát.

— S eljövének a tüzes nyelvek az égből az apostoloknak s ők tüzes nyelvekkel beszélének a népnek és a nép megérté az apostolokat mert tüzes volt az ő nyelvük. Az igék, melyeket hirdetének, igazat valának s ezért égetének s ezért melegséget hozának oda, ahol hideg volt már nagyon régen: a nép szivébe.

S azóta nincsen hideg. Olthatatlan lánggal ég azoknak a tanoknak a hite, melyeket a tüzes nyelvnk tizenkét férfiia hirdetetett. Jöttek uj apostolok, jöttek uj tanok, százával, ezrével, de a tan, melyeket tüzes nyelvekkel hirdettek az ősöknek, e tan világitja be a tévelygő utódok utját most is. Mert az volt a legszebb, a legjobb, a legigazabb.

Soha még nem tévelygett az emberiség oly nagyon, mint most. — Soha még annyi és különféle utakon nem kerestünk testi és lelki boldogulást, mint most. Soha oly gyökeres igazságokat nem tanultunk, mint a minőkre most tanit bennünket az élet és soha ennyi hazugsággal nem ámitottuk magunkat.

Tévelygünk — de hála neked Szent Lélek! — el nem tévedünk. Nincs az az ember, mégha bünös is, ha nyomorult is kinek életében ne ütne az a nagy óra, mikor az égi hatalom segitségével vissza ne térne az utra, melyen a Szent Lélek tanait követni lehet. Eljön és üt az az óra, még ha a halálos ágyon is. Mert hisz nincs még akkor késön; arra tanitottál bennünket Szent Lélek, hogy, ha megszünik a zaklatott sziv dobogása, uj élet kezdődik a pihenéssé a tisztaságé. Hála, hála neked ezért a tanitásért Szent Lélek. . . ó, milyen jól ismerted te a mi gyámoltalanságunkat és rettegésünket, hogy nekünk adtad a tulvilág birodalmát! . . .

Vajjon: mi lett volna velünk anélkül? Tán elpusztultunk volna. Tán okosabbakká, hatalmasabbakká lettünk volna. De boldogok sohasoha nem lettünk valna.

Tévelygünk, de el nem tévedünk. Velünk a Szent lélek. És ezért ne féltsétek a világot ti gyászos próféták és ti, a kor romlott erkölcsei felett sopánkodó öregek. A fejlődés is, a bomlás is: törvény. A természet törvényének alávetjük magunkat és betartjuk, mert másképpen nem telik ki a mi gyámoltalanságunktól és gyöngeségünktől. Bomlik, málik, rothad az anyag, átmegy százféle változáson, mig végre egészséges élet fejlődik belőle. Ime: áldás a napsugár, áldás az eső: mégis mi mindent rombolnak, bomlasztanak — de végül diadalmas erejükkel alkotnak.

A te tanaiddal is, Szent Lélek be sokan üznek csuf játékot és visszaélést! Az emberiség történetének irói be sok napfogyatkozást észleltek a te napodban, a melylyel a világra ragyogsz, be sok foltot láttak és látnak benne. De elvesztek mind a semmiségbe az örök napfogyatkozását okozó üstökösök és bolygók, s bár vannak most is elegen, jönni fognak még fölösen, eltünnek ők is. Eltünnek és te még teljesebben ragyogsz utánuk. Mert te vagy a Nap, a roppant, az egyedüli.

Tavasz tavaszsza, piros Pünkösd napja, üdvözöllek téged. Könnyebb a testem, boldog a lelkem, hogy megérhettelek Kicsinyke porszemje vagyok a rettentő embersokaságnak, mely ujongva üdvözöl, mégis ugy érzem, hogy az én gyönyörüségemre virradtál reám, hogy az enyém vagy egyedül és megoszthatlanul. Boldog vagyok, mintha megtaláltam volna üdvösségemet.

S igy vannak ők is, a milliók és milliók. Minden ember szive egy egy külön világ és ez a sok millió világ örömrepesve áldozza neked legdrágább kincsét: érzéseit, tavasz tavaszsza, piros Pünkösd napja.

HIREK.

— Boldog pünkösdi ünnepeket kivánunk kedves előfizetőinknek és szives olvasóinknak

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Pűnkösdi rózsák.

Irta: **Végváry Ferencz.**

Már nyárba hajlik a tavasz. Az ég nem mosolyog, mint kora márciusi időben, hanem fölénk borul nehezen mint valami szilárd acél boritó, a mely maga alá szoritotta a nap tüzes sugarait, lángtengerré duzzasztva, a melynek izzó árjában kinzó bevüléssel reszket az emberi test.

Talán rád gondolok, hogy ilyen forróságot érzek, talán csak az én ereimben lobog a tüz, perzselő égetéssel, nagy, szerelmes vágyaktól ingerelve, a melyek bennem lüktetnek és életet kérnek.

Igen, igen, te jársz itt.

És hozod a forróságot.

Ott kinn a májusi, szelid tavasz, altatja a fiatal sziveket, bizonyára langyos szellő fujdogál, a madarak is édesen csicseregnek, illatok uszkálnak a levegőben, talán szárnyas kis angyalkák is röpködnek ide-oda a bokrokban. Kint szeliden mosolyog a szerelem, s a kinek szivébe beveszi magát, álmodozó lesz abból, csöndes álmok csöndes álmodója.

De én? . . . A ki időtlen idők óta epesztettem magam az öröm után, a boldogság után, te utánad! A ki fáradalom nélkül kerestelek az én lelkemnek minden vágyódásával, robotolva köznapi szürkeségben, fellázadva az istenség ellen, hogy minek ott a szivembe édes álmokról szines képeket, ha azok mindig csak képek, szines, de hideg, élettelen képek maradnak. Az élet, ez kellett nekem, ha kinlódásaival is, de a gyönyörüségei nélkül nem!

Kerestem ezt az életet, le akartam gyönge vállamról vetni a szomoruság rongyos darócát, hogy felöltsem a vigasság szines, könnyü palástját.

Akkor jöttél te.

Te, a ki a lányos lelked sugárzásával beragyogtad az én éjjeleimet. A ki a bánat göröngyös utjáról átvezettél a nagy, széles országutra, a melynek szélén illatozón nyiladoznak ezrével a boldogság sokszinü virágai. Nekünk. Mind nekünk, csak nekünk.

Szakitottunk már belőlük? Ugy-e, édes, nem. Csak az illatuktól részegedett meg a lelkünk, csak a szinük pompájától káprázott a szemünk. Még most is Durva kezekkel nem tépdessük, erőszakos lábbal nem tapossuk; hadd viruljanak, hadd illatozzanak!

Érzed az illatot? Ugye, milyen füszeres körül a levegő, hogy bimbőznak szivedben a vágyak s az élet nem bizsereg-e szilajkodó csintalansággal benned?

Én nem tudom, mi van velem, de láz kering az ereimben. Azt merném gondolni: a nyár heve ez, tüzel, lángba borit, de május van, a langyos tavasz honapja, pünkösd napja, a mikor virágok illatától nehéz a levegő és suttogó szellők kergetőznek a szabad mezőkön. Most nem szabad, hogy lángra lobbanjon a vérünk, most álmodozni kell, szeliden, merengve, lehetőleg még szomoruan is.

Mégis: valami tombol bennem, talán a közeledő nyár, az igazi, élvezetekkel teli élet, a mikor vágytól remegő kézzel szakithatom a boldogság szines virágait, tizet, százat, ezret, sokat, sokat, hogy beboritsam vélük a te egész csöppségedet, a szőke hajadat, a kárhozat tüzében szikrázó szemedet, csókos ajkadat, gyönge testedet, egészen, egészen!

Jön, jön szilaj sebességgel ez az idő. Már várom; nehezen, türelmetlenül . . .

Addig is, hadd hozzak ma, pünkösd napján, egy pár szál rózsát neked, aprót, a mit ez az ünnep termel. A szivemet hoznám velük neked, ha már rég nálad nem lenne. Vedd őket. De engedd előbb megcsókolnom. Azután tüzd a kebeledre. S ha hirtelen valami boldog melegség ölelné át a szivedet, ha vágyak ébredeznének benned, hajtsd le hozzájuk fejedet s boritsd csókjaiddal illatos szirmukat e kis pünkösdi rózsáknak.

Erre a csókra meg fog remegni az én szivem is. — A boldogság fog ujjongani benne. S kél majd a vágy, hogy az egész világot a keblemre öleljem. De csak te léssz ott. Átölellek hát téged, hisz ugyis te vagy az én egész világom! . . .

— **Depracatió** a szarvasi főiskola tanári kara és tanuló ifjusága. tegnap délelőtt járult az ur aszalához miután előbb a főiskola disztermében elvégezte a szokásvs deprecatiól.

Telek szemle. Emlitettük volt már lápunkban hogy a m. kir. Igazságügyi minisztérium Szarvason, járásbirósági palotát szándékozik épittettni. A muit hó 26-án érkezett Szarvasra a nevezett minisztérium megbizottja, Dr Záborszky miniszteri titkár ur, ki is a község által, a Károlyi kertből kijelölt telket behatóan megvizsgálván, azt minden tekintetben megfelelőnek találta. Ezek után kilátásunk van rá, hogy az épitkezéshez szükséges készületeket, még a f. év folyamán foganatba tétettni.

— **A szarvasi társulati** polgári leányiskola „Önképzőköre" részben saját könyvtára. részen iskola tanitási szereinek gyarapitása czéljából f. hó 9-en este ½8 órakor, a nyari szinkörben, ünnepélyt rendez.

— **A szarvasi iparos ifjak** önképzőköre, e hó 4-én az az holnap délután, az Erzaébet ligetben, népünnepélyt rendez.

— **Ünnepély**. A helybeli izr. népiskola f. hó 7-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja meg a koroházási emlékünnepét a III. IV. osztályu tanteremben; délután pedig juniálist rendez az „Erzsébet liget"-ben. — Vendégek mind két helyen szivesen láttatnak.

— **Szarvas község képviselő testülete**, 1900-ik évi junius hó 6-án délután 3 órakor rendes képviselő testületi közgyülést tart a következő tárgysorozattal 1., Szarvas nagzközség 1899-ik zárszámadásainak megvizsgálása és pedig: A., Közpénztár B., Korház ápoldai alap pénztár, C., Közmüvelődési alap pénztár, D., Közmunka pénztár, E., Törzs vagyon pénztár F., Asphalt alap pénztár, G., Épitési alap pénztár, H., Letéti pénztár, I., Gyámpénztár, J., Gazdai számadás A községi köz és Cultur alap leltárainak megerősitése 2., A szegedi mezőgazdasági kiálliás költségeiről ifj Dérczy Péter ur által beadott számadás megvizsgálata.

— **Futóversenyt** rendezett a főgym. tanulók közt a mult kedden tartott majalis alkalmával Oláh Miklós tornatanár. A versonyt a szép számmal egybegyült közönség naggy érdeklődéssel nézte végig. Győztesek lettek 100 meteres sikpályán a 12 evesek csoportjában: Karácsonyi Mihály; 13 évesek közt: Freska Gyula; a 14 évesek közt; Schrmacher Dezső; a 15 évesek Székács Mihály; a 16 évesek közt 1500 meterre Heuser Jakab 17 évesek közt; Müller Dezső; a 18 évesek közt Eremits Vitályos; a 19 évesek közt Gyökössy Endre. Minden csoport győztes egy-egy oklevelet utóbbi győztesek győztese czimet is nyert. A futók pénzjutalomban is részesültek, és pedig Gyökössy Endre 10 kor. Székács Mihály 7 koronában. Versenydijat szivesek voltak adományozni: Balla Sándor tiszttartó ur 2 drb. 5 koronást! Ponyiczky Máté ur 4 koronát; Jeszenszky Frigyes ur 2 kor. Karancsi József ur 1 koronát, melyért fogadják a tornászok köszönetét.

— **Az öcsödi takarékpénztár** részvénytársaság 1900 évi junius hó 6-án délelőtt 8 órakor az intézet helyiségében rendkivüli közgyülésttart, a következő tárgysorozattal 1. Jegyzőkönyv hitelesitők választás. 2. A f. év februás hó 21-én tartott közgyülés IIIik számu határozata ártelmében az intézet fennállása óta leirt összes követelésekről össze állitott felügyelő bizottsági jelentés. 3. Igazgatósági jelentés uj részvények kibocsátásáról. 4. Megkötendő egyezség az orosházi takarékpénztárral. 5. Az alapszabályok módositása. 6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megbizása a legközelebbi közgyülésig.

— **Megszünt csőd**. A gyulai kir. törvényszék az 1895 évi april 12-én 4233/895 p sz a Süveges Pál szarvasi lakos ellen nyitott csődöt, az 1881 évi XVII t. cz. 198 §-a alapján, a 2310/900 P. számu végzésével megszüntette

Napfogyatkozás szép égi tünemény volt látható. A hold árnyéka eltakarta a fénylő napot, a mely percről-percre jobban elsötétedett. A nap felénél nagyobb részét takarta el a hold. Délután 4 óra 10 perckor kezdődött a ritka tünemény s 5 óra 25 perckor érte el a legnagyobb fokát. Ekkor ugyanis a napnak hat tizedrészét födte el a hold árnyéka. Spanyolország ban és Portugáliában teljes volt a napfogyatkozás s ott a csillagvizsgálok egész serege figyelte meg a tüneményt, melyhez hasonló csak 1999-ben lesz Európában. Nálunk 7 óra 20 perckor vége volt az égi látványosságnak. Ezt azonban nem lehetett látni mert az ég beborult. A naptogyatkozást a város minden részén sokan figyelték meg.

— **Elöljáróságunk figyelmébe.** Volt már róla szó lapunkban, hogy az Árpád szálloda ernyője mily siralmas állapotban van, s hogy ez ernyő nagyon is foszlott volta milynagy mértékben ütközik a szé szészet legelemibb szabályaiba, s azon felül pedig nagyon is nagy szegénységi bizonyitványát képezi e rongyos ernyő, elöljáróságunk gondosságának. Vidéki emberek ha Szarvasra jönnek. önkénytelenül mosolyogva szemlélik e disz ernyőket, s ennek láttára akaratlanul is tesznek nehány, nem éppen hizelgő megjegyzést. Ideje lenne már, ha elöljáróságunk a község tulajdonát képező középületek felügyeletével oly embert bizna meg ki nem csak panaszkodni tud, de képes is a felügyeletére bizott épületek s azok tartozékait rendben tartani.

— **Fesztelen fürdés**. A Körös vize már annyira felmelegedett, hogy a fürdés egészséges és kellemes ssórakozást nyujt, az avval élni szeretőknek. A potva fürdésért lelkesedő egyének fel is használják a kedvező alkalmat, és nem nesztelenül, de fesztelenül s mez nélkül lubickolva botránkoztatják a járó keloket oly exponált helyen, hol a forgalom nagyon is élénk, közvetlenül a Körös hidja alatt, s az Erzsébet-liget szélén. A kihágásokról szólo törvény világosan kimondja, hogy a ki a közönség szemléletének kitett helyen szemérmet sértő módon, öltözet nélkül fürdik. 8 napig terjedhető, elzárásssl büntetendő. Az illetékes hatóság, ha közbe lépne, s e visszás állapotot meg szüntetné, hivatalos kötelességének teljesitésén felül, nagy hálára kötelezné a jobb érzésü közönséget.

— **Névváltoztatás**. Züsz Emil szarvasi illetőségü, budapesti lakos belügyminiszteri engedély folytán vezeték nevét „Zoltán"-ra válteztatta át.

— **Tanulmányi ösztöndij**. A kereskedelemügyi m. kir. mihister ur a pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben alapitott 30.000 koronas külföldi tanulmány utra szánt ösztöndij 4½% kamatait, vagyis összesen 1350 koronát a f. évben az alapitó levél értelmében egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik kfadni és ez ösztöndijra pályázatot hirdet, melynek feltételeit a következőkben állapitotta meg: Az ösztöndij elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti vagy a kassai állami felső ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonzitványnyal igazolandó. A folyamodvány ban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátitása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető e tanulmányutat megtenni szándékozik. Felemlitendők folyamodonak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányát programja és idő tartalma valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakbavágó mühelyben vagy, gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett e vagy sem? Végül megemlitendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként vélc szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányát befejeztével itthon értékesithetni. Oly pályázó ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátitandó specialis ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik — és ezt igazolni képes — valamint kellő nyelvismerettel is bir is bir, az ösztöndij odaitélésénél előnyben fog részesittetni. A pályanyertes a tanulmányutról a kereskedelemügyi minister urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével szerkesztnndő folyamodványok a kereskedelemügyi minister urhoz cimezve az alólirott kereskedelmi és iparkamarához f. é. junius hó 10-éig nyujtandok be. 7elhivatnak tehát mindazok a kik ez ösztöndijéa pályázni kivánnak, hogy megfelelően felszerelt kéévényeiket a jelzett határidőig a Kamaránál adják be, mert később érkező folyamodványok nem lesznek elfogók. Az aradi kereskedelmi és iparkamara,

Clayton & Shuttleworth mezőgazdasági gépgyárosok képes árjegyzéke.1900.1.sz. 175 oldal, több százra menő képpel. (Váczi-körut 63.) Külön is meg kell emlékeznünk ezen árjegyzékről, miután e kiadvány minden tekintetbdn jóval felette áll a köznapi hasonló czélu kiadványoknak. Igen gazdag tartalma, valóban szakszerü egybeállitása, a mezőgazdasági gépészet terén a nevezett gyár által elért ujitások és tökéletesitések alapos leirása és képekkel való illusztrálása, valóban méltó azon gyárhoz, mely noha angol származásu, de félszázad óta szolgálja a magyar mezőgazdaságot. Fénypontját képezi az ismertetéseknek természetesen a gőzcséplőgép, melynek locomobilját és cséplőgépét 1848. óta, midőn a legelső kitüntetést nyerte, kitlönős elő zeretettel tőkéletesitett Cláyton & Shuttleworth. E téren elért haladását lapunk más helyén ismertetjük. De nemcsak szakszempontból érdemel méltatást e képes árjegyzék, hanem müizlés tekintetében is. Az egyes képek oly tökéletes rajzokban vannak bemutatva s oly izléssel vannak alkalmazva, hogy e tekintetben is példánykepül szolgálhatnak. Ezenkivül ca. 150 tájkepben vannak bemutatva hazánk nevezetesebb vidékei, mely győnyörü kis fotografiák kedves diszéül szolgálnak a minden tekintetben finom izléssel kiállitott könyvnek.

— **A szarvasi** az állam és Szarvas városa általsegélyezet s elemi osztályokkal egyb kötött társulati polgári leányiskola 1899-900 ki évzáró vizsgáit f. hó 20 21, 22, és 23 napján fogja megtartatni.

— **Tyuktenyésztés.** Irta Krebbsz Emil állattenyésztési m. kir felügyelő Gödöllőn ára 2 korona. Megrendelheti a szerzőnél Gödöllőn Szakirodalmunkban a sajtó aból most kikerült gazdasági munka méltó feltünést fog kelteni, s valóban időszerü is, hogy akkor midőn a kormány a baromfitenyésztésre annyi gondot fordit a gazdaközönségnek oly kézikönyv álljon rendelkezésre melyből mindazt megtudhatja a mi jövedelmének nagyobbitasát idézheti elő Tudjnk mindnyájan hogy a külföldön értekesitett baromfitermékekért mult évben 60 millis koronát vettünk be, mely összeg legnagyobb részt a kis gazpák zsebébe folyt, ez össaeg azonban pár év alatt megkétszerződhető, ha a bavom fitenyésztést okszerüen fogjuk üzni, s a tenyésztést helyes alapokra fektetve, az értekesitési viszonyokat is megismerjük. Hreblay munkája 160 oldalon 49 képben magyarázza mindazt a mit minden baromfi tenyésztőnek tudnia kell. Bőven foglalkozik a baromfibetegségekkel és azok gyógykezelésével is azonkivül a köztenyésztésre ajánlott fajtákat is ismerteti. E munkát minden baromfikedvelőnek melegen ajánljuk.

Antik edények. Ha az ember a szép antik edények képeit nézi, szinte meginog az emberi hala dásba vetett hite. Mem csak a görög és római stilü ki fejlett szép edények láttára, hanem barbár kezek munkái előtt is. Legszebbek a frank sirokban talált üveg-poharak, melyek a formában meglepő bájt mutatnak. Hasonló gondot forditottak ékszereikre is. Fibuláik csattjaik, formában nemesek kidulgozásban finomak, Mind erről szepen és érdokesen ir a Nagy Képes Világtörténet 65. füzetében dr. Borovszky Samu, világo magyaros a tolla s elbeszélést gyönyörü képek kisérik. A 12 köteles nagy munka szerkesztője Marczli Henrik egyetemi tanár, a népvándorlásról szólo szerzője dr Borovszky Samu. Egy egy kötet ára diszes félbörkötésben16 korona; füzetenként is kapható 60 fillerjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kaphato a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői -ut 18z) s minden hazai könyvkereskedés utsán.

A hétről.

Asszonyt szerelem, — tavaszt virág nélkül ép oly nehéz elképzelni, mint majálist eső nélkül.

Ez a természet örök törvénye.

S ha mégis voltak, akik ezen változhatlanban kétkedni mertek: azt nem kerülték még el büntetlenül.

Szines, tarka nép hullámzott a liget felé, a fogatok egymást érték, melyeken az uri nép a majálisra igyekezett. — Táncolni vágyó, lenge bá i ruhás leánykák siettek oda, mert minden percért kár, ami nem ott telik le.

A tánc megkezdődött, a táncoló leánykák édes boldogsággal, a rég óhajtott pillanat mámorában önfeledten simultak fiatal lovagjaik keblére, majd a tánc hevét lehütendő a vadregényes faóriások árnyas lombjai alatt sétáltak.

De jött, aminek jonni kellett. — Egy felleg óriás közelgett lassan felfelé az égen s hüvös szél hajtogatta rémesen a fák évszázados lombjait. — S egy ijesztő szózat járt keresztül a mulatozók sokaságán, és a derült kedvet borus sejtelem váltotta fel.

— Nem lesz eső — szuggerálta valaki, akinek sok megáztatni való ruhája lehetett s a többi meg volt hipnotizálva.

— Nem lesz eső! A dolog jobbik felét hamarabb elhisszük mint a rosszat.

De a természet következetes maradt magához: lassan esni kezdett az eső. — Még mindig voltak, kik egy hirtelen csodában bizva, nem adták fel a reményt. — Ekkor azután már hullott bőven.

Nossza volt hát szaladás, rémes menekülés. — Mint a hajó töröttek, menekült a népség a száraz felé — Apraja nagyja ott szorong a keskeny eresz alatt otromba, sáros cipők kenődtek discréten a rózsaszinü, selyem alsó szoknyákhoz s a csepegő paraplé vigan öntözte könnyeit a menekült nyaka közé. — Sikoltás kacagás, félelem és jókedvü fecsegés egy hangos zürzavarrá tömörült össze.

— Egy országot egy fedeles kocsiért — kiáltja a szerelmes diák, kinek imádottja ott szepeg a mama oldalán. — Szemeit nem meri felnyitni a kicsi, lehunyt szemmel várja a villámcsapást.

S megkezdődik a harc a kocsiért.

Hogy egy sülyedő hajóról menekülök agyon sujtják a ladikba kapaszkodót, — egészen természetesnek látszik az itt lefolyt kocsi harc után.

Szakadó esőben kiállanak az udvarlók s a gondos családapák s lesik, amint a távolból egy kocsi körvonalai tünnek fel. — S utcu, versenyt futva igyekeznek elsőnek beérni a kocsit, igy akarván mások felett elsőbbséget szerezni.

— Le van foglalva? Nincs? Akkor az enyém — kiált a győztes, mig a többi bőrig ázva menekül ismét fedél alá. — De a fáradtság ugyis kárba vész, mert a kocsi jó előre le volt foglalva s a kocsis harsányan kiáltja a megrendelő nevét.

— El ment már, régen otthon van kiáltja a több-

ség s a szegény megrendelőt, ki ott szorong a többi közt, lefülelik. kiabálhat, hangja ugyis a zürzavarba vész s végre is kénytelen belátni, hogy ő már csakugyan haza ment. — Ezalatt a szabadon maradt kocsi körül szorong és tolong a sok menekült sorsát a kocsis jó szivüségére bizva.

— Kedves uram!

— Tisztelt Kocsis ur!

Édes jó barátom! . . . ilyen hizelgő megszólitásokkal akarják meglágyitani a kocsis ur kemény szivét ki végre is a jótékonyság jegyében születvén: — megtölti kocsiját menekülökkel.

Igy bünhődnek meg a hitetlenek!

Zső.

CSARNOK.

A szàzas bankò.

(Francia humoreszk.)

Nagyobb összeget vettem ki egy napon a takarékpénztárból. Az utcára érve észrevettem, hogy száz frankkal többet kaptam. mint kellett volna. Bizonyosan megtévedett a pénztáros.

Mit tegyek?. . Visszaadjam?— Persze a pénzt vissza kell adni!

Visszaindulok a takarékpénztárhoz s utközben meghányom-vetem a következményeket: egyik osztályból a másikba kell majd vándorolnom. A pénztáros azt fogja mondani, hogy lehetetlen a dolog s az igazgatóhoz küld, ez a tiákároknak ad át, aki össze-vissza faggat; magyarázatokat, felvilágositásokat kérnek tőlem.

És ha nem adom vissza a pénzt? — Az lopás leune, persze hogy lopás!

Amint igy tépelődöm magamban, egy hang üti meg a fülemet.

— Edes jó ténsuram legyen könyörülettel. , . Munka nélkül vagyok. . . három nap óta nem ettem!

Előttem áll egy rongyokba öltözött koldus. Egy gondolat villant meg az agyamban. A gondviselés mikor ezt a száz frankot kezembe játszotta, nyilván eszközéül szemelt ki, hogy az én közvetisem által ezt a boldogtalan embert, ki ilyen mélyre süiyedt, a nyomorból kiszabaditsam.

És alig husz másodperenyi gondolkodás után oda nyujtottam a százas bankót a koldusnak e szavakkal:

— Fogja barátom és használja okosan.

A koldus kétkedve nézett rám, figyelmesen vizsgálta a százas bankòt s aztán zebébe csusztatta, ilyes valamit dörmögve.

— Ördögbe. . . burzsoá. . . maga igazán fényesen csinálja!

Talán jobb szerettem volna, ha más módon fejezi ki a háláját. . De hát ezeknek az embereknek egészen más nyelvök van.

A mint a koldus tova indult, kedvem kerekedett látni, mihez fog a szegény ördög a nagy pénzzel.

— A pékhez megy vele! gondoltam magamban.

De nem! Egy korcsmába nyitott be. A csalódás érzette vett erőt rajtam. Tévedett volna ez egyszer a gondviselés? Vagy én érettem félre a szándékát?

A kirakat üvegén át láthattam, hogy as én koldusom oda tolongott a korcsmároshoz. Valamit rendelt, de a korcsmaros bizalmatlansággal méregette őt végig nyilván megkérdeztetőle tud-e aztán fizetni? A koldus oda mutatta neki a kékhasu bankót. A korcsmáros ujra faggatni kezdte, végre két rendőrt hivatott. A közbizottságőrei karon ragadták a fickót, ki némi ellenállását fejtett ki.

Ez az igazi párisi jelenet élénk érdeklődést keltett bennem. E közben megpillantott a koldus s nyilván kedve kerekedett rám hivatkozni . . . Ohó! . . . Csak ez kellene még! A legcsekélyebb kedvem sem volt a rendőrségen meghurcoltatni magamat. Tova siettem. De bizonyosan magamra vontam a rendőrök figyelmét, mert az egyik utánam szaladt s szembe állitott a koldussal.

— Miért sietett el?

— Nem siettem, csak az utamat folytattam.

— Ugy? De mégis csak ismeri itt ezt az embert?

— Nem állithatom, hogy ismerem.

— Adott neki száz frankot?

— Igen, adtam.

— Mi birta ilyen fényes nagylelküségre, miután soha sem látta ezt a koldust?

— Neki adtam, mert alamizsnát kért tőlem és megesett a szivem nyomoruságán.

— Hm . . . hm! . . . Száz frankos alamizsna . . . az nem épen valószinü! Nos, előre, a rendőrségre Igazolják magukat mindketten a kapitány ur előtt.

A kapitányságra vittek bennünket, hol csak egy fogalmazó volt jelen. Azt hittem, hogy az egész dolognak hamar vége lesz. De nem! Azt csak nem vallhattam be, hogy a száz frank nem az én tulajdonom volt, különbon teljes joguk lett volna letartóztatni.

— Nem értem, mondta a fogalmazó, mért adott ön neki száz frankot.

— Meghatott a szegénysége.

— Az olyan Ezeregyéjszakaféle históriának hangzik. Fóleg, mert ez a k ldus egy többször büntetett ember. Be kell várnunk a kapitány urat.

Mindkettőnket lecsukták. Három óra hosszat hengergőztem a priccsen szomoru gondolatok közt. Végre jött a megváltás. A kapitány előtt állottam. Ez tapasztalt, szigoru ember volt, ki ügyes kérdésekkel szokta napfényre deriteni az igazságot s emellett mindenkor hajlandó volt minden kiben egy-egy gonosztevőt látni, kire okvetlenül nyaktiló vár.

— Hát maga az a perszona, aki el akart bujni, miután egy ismeretlen koldusnak egy százas bankót adott? Ugy! Jó. Név? Foglalkozás? Lakás? Jó . . . Jövedelem?

— Évente négyezer frankot keresek mint keres kedelmi ügynök.

— Van személyes vagyona?

— Van bizonyos összeg pénzem a takarékpénztárban.

— Tehát annyi mint semmi! A maga helyzetében 5 frank már tekintélyes összeg. Szükség tehát, hogy mindent bevalljon és pedig őszinten. Miért adott 100 frankot ennek az embernek?

Türelmetlen kezdtem lenni és elkezdtem beszélni hogy történt a dolog.

— Tudom, tudom, azt már elmondták — szakitott félbe a kapitány. — Ahá! Még egy kérdést. Élnek még a szülei?

— Öh, istenem, huszonöt éves vagyok. nem tünik tehát hihetetlennek fel, ha állitom, hogy árva vagyok. Elmondtam hát, hogy az anyám születésem után elhalt, az apám pedig 78 éves korában gutaütésben.

— Elmebetég nem volt az ön családjában?

Most kezdtem megérteni. Nem rossz! Ez tehát őrültek házába akar küldeni. Itt hideg vérre van szükség.

— Nem, kapitány ur, — feleltem.

— Nem értem tehát, miért adta a csavargónak a százas bankót.

Ez már igazán sok volt. Dühös lettem s nagyot ütöttem öklömmel az asztalra és elkiáltottam:

— Elég legyen az ostobaságból; hagyjon fel az ostoba kérdéseivel. Egy kukkot sem felelek többé.

Erre megragadtak a rendőrök s megint levittek a börtönbe. Hosszas vizsgálatok után végre szabadon bocsátottak, de a kapitány bepörölt becsületsértésért. Fizettem 300 frank birságot és 127 frank perköltséget.

Minden szentekre megesküdtem, hogy ezután nem leszek ilyen jókedvü adakozó; nem én. Nagyon sok gyötrelmembe, és sok pénzembe került.

B. Pest.

Az elcserélt anyós.

(Vallomás a vizsgálóbiró előtt.)

Hát bizony, szégyen ide, szégyen oda; leittam magam a rogyásig. A gyalázatos vinkó elbolondította a fejemet, én meg elboloudiottam a kasszirfrajla fejét; a kávésnak pofonokat igértem, én pedig kaptam is vagy kettőt, hogy kitől, máig sem tudom Három boros üveget a földhöz vágtam, a klarinétossal hajba kaptam, mert rettenetes hamisan fujta „tarara bumm dihé"-t. Mikor aztán kifizettem a zechemet a fizető pincér szó nélkül nyakon csipett és ugy kilóditott a kávéházból, mintha sohsem lettem volna odabenn. Ez ellen ugyan appellálhattam volna a kávéshoz, de a mint én ismerém, helybenhagyta volna az itéletet és ráadásul helybenhagyott volna engem is. Szóval, kimulattam magam a rogyásig és indultam hazafelé. A kerepesi-uton barátságot kötöttem egy utcasoprővel s a jámbor egészen hazáig kisért, sőt még a csengőt is megnyomta, hogy megkiméljen a fáradságtól.

A házmester félóra mulva ajtót nyitott és elém tartotta markát, várva a kapupénzre. Természetes, hogy beleköptem a markába, mire a jó ember elkezdett rémitően káromkodni és ott hagyott a sötétben. Nagy nehezen lakásom elé jutottam s akkor elfogott a rémulet, mert, noha forgott velem a világ s a csillagos égen komfortáblinak néztém a göncöl szekerét: mégis eszembe jutott, hogy egy-két perc mulva szemtől-szembe állok a feleségemmel, meg az anyósommal. Szent Nepomuk! micsoda zivatar előtt állok!

Nem merek csöngetni, hanem csak ugy kopogtatok, pisszegek, kőhintek, megint kopogtatok, mig végre Zsuzska kinyitja az előszoba ajtaját s én belépek — lábujjhegyen, miközben kevés hijja, hogy hanyat nem esem. Zsuzsika szörnyüködve szól hozzám:

— Jézusom, már megint be tetszett káfolni?

— Pszt, Zsuzsika! . . . Pszt! . . .

— Már meg Zsuzsikának szólit! No nem szeretnék a bőrében lenni. Az öreg nagysága borzasztóan haragszik . . . rám paranssolt, hogy be ne bocsássam.

— Csendesebben galambom! Hát a feleségem?

— Jézusom, hogy megváltozott a hangja! . . . A fiatal nagysága sokat sirt, ő is haragszik, hanem azért ugy titokban megparancsolta, hogy azonnal beengedjem a nagyságos urat.

— Oh, a jó lélek!

— Vesse le a kamaslilát izibe, aztán menjen be mezitláb. Hátha alszanak.

Szót fogadtam. Néki támaszkodtam a falnak, aztán levetettem a kamáslimat. Lábujjhegyen megyek a hálószoba ajtajáig, meg akarom fogni a kilincset s e pillanatban nyilik az ajtó.

Jaj, az anyósom! Kezdődik az égiháboru.

— Ki az; ki járkál ide künn?

Zsuzska adja meg a feleletet,

— Ki volna más, mint a nagyságos ur?

— Megmondtam, hogy be ne bocsásd . . . Elkotródjék innen az ur! Maradjon ott, a hol eddig volt Akasztófára való korhely i . . .

— De mámi! . . .

— Nem vagyok „mámi". Holnap benyujtjuk a válókeresetet. Most pedig takarodjék az ur! . . . Az már botránynak is sok, a mit maga müvel. Hogy miért nem üt már bele a száraz ménkő?

— De Mámi! . . .

A mámi be akarta csukni orrom előtt a hálószoba ajtaját. Ez már kihozott a sodromból. Először is fölkaptam az egyik kamáslit és imádott anyósom felé röpitettem, aztán elkezdtem cifra módon káromkodni.

— Jézus Mária! Hisz ez nem a Gáspár! . . . Gyilkos! Segitség!

És olyan lármát csapott, hogy a házbeliek összefutottak a Zsuzska rendőrért sietett, ez pedig a kapitányság elé állitott.

Hát bizeny furcsán esett, de megesett, hogy egy idegen lakásba nyitottam, a hol az a Gáspár nevü ur lakik. Az én lakásom a negyedik emeleten van, az övè pedig épen alattam: a harmadik emeleten. Érdekes hogy Gáspár ur ép oly korhely fráter, mint én vagyok, talán azért, mert ő is anyósával lakik egy fedél alatt s a kérdéses éjjelen ép ngy vártak rá, mint én reám. Dejszen, nem valami rettenetesen imádom az anyósomat hanem azért még sem cserélném fel a Gáspár ur anyósával. Nem asszony az, hanem sárkány, száznyelvü szörnyeteg, mig az én anyósomnak csak egy nyelve van. („De mikor még az az egy is sok!")

Ime, ilyen előzmények után inditották meg ellenem a vizsgálatot magánlak megsértése, becsületsértés és és könnyü testi sértés miatt. Elkövettem azt a borzasztó hibát, hogy részegségemben elcsereltem a lakásomat és elcseréltem az anyósomat!

Felolvastatván. alairatott.

Gutius.

Időjárási jelentés 1900. máj. 26 — jun. 1-ig.

Nap	Csapadék 24. ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban 7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	Az esőzés (csapadék) kezdete és vége **Jegyzet**	Hó vastagsága a szabadban cm.-ben 7 óra reggel
26		19·6	27·8	16·8	21.4		
27		20·6	29 0	20·2	23·3		
28		19·7	26·8	18·1	21.6		
29	4·3 zivatar eső	17·8	25 4	16·5	19·9	d. e. eső nyóma d. u. fél 7 órakor 8 ó. zivatar eső	
30	·8 zivatar eső	17·5	23·6	17·0	19·4	d. u. fél 3 ó. 2 ó 40 p. zivatar eső és éjjel eső	
31	1·2 eső	19 5	2 ·3	17·8	21.5	este 7 ó. fél 8 ó. eső	
1	5·2 zivatar eső	20·8	24·2	17·6	20·9	d u. fél 2 ó zivatar eső	

Összefoglalás: Májusi csapadék összege: 94· m m, Csapadék 17. napon. Zivatar volt ötször, köd egyszer, dér egyszer. Hőmérsékleti maximum: 29· 0 C⁰ máj. 27-én d. u. 2 órakor, minimum: 6· 1 C⁰ máj. 11 én este 9 órakos. Májusi közepes hőmérséklet: 16·8. C⁰

Szarvas, 1900. jun, 2.

Plenczner Lajos.